

Albăiulia

Intemeiată la 1 Dec. 1918. Redactor: I. PUSCARIU.

CHEMARE

Cătra toți cetățenii Alba Iuliei

Daca framantarile marunte ne despart, daca nu suntem toti de un gand in chestiunile mici, e, ne'ndoielnic ca, in chestiunile mari trebuie sa fim de acord.

Nu peste mult se va discuta in Camera legea administrativa, care are pentru orasul Alba Iulia o importanta deosebita. Anume: va trebui sa staruim toti, din toate puterile, ca orasul nostru sa ajunga „oras cu municipiu“. Este aceasta un mare favor ce s'ar acorda orasului nostru. De aceea, cetateni ai Alba Iuliei, veniti cu totii Duminica, 1 Martie, ora 11 si jum. in sala cea mare a Primariei, unde vom lua o hotarire, pe care o vom inainta tuturor deputatilor spre a fi sprijinita.

Lasati toate patimile la o parte si veniti cu totii sa facem un lucru bun.

Un grup de cetateni.

O desmințire

In fața presupunerii exprimate de Dl Ion Lucaci inv. și curator a bisericii gr. cat. din Teiuș, că eu aș fi contribuit în o măsură oarecare la exproprierea terenului necesar locurilor de casă din proprietatea acestei biserici — situată lângă gară, — prin intervenții făcute la membrii comisiei de ocol; dau cea mai categorică desmințire și constat că:

Nicăcând nu am împărtășit această părere, nici nu am exprimat-o față de nimenea.

La din contră, am susținut singur și fără concursul altor „buni români“ exproprierea terenurilor necesare locurilor de casă, din proprietatea lui Salomon Simon.

In acest sens am dat instrucții delegaților sătenilor, am vorbit cu Dnii Dr. Emil Pop și Dr. Vancea, cerându-le să sprijinească cauza exproprierii din Teiuș și să nu-i împiedice din proprietatea amintită.

Părerile mele în această problemă se pot vedea de altfel și în articolul publicat în altă parte a acestui ziar.

Am fost luat și eu în tabloul îndreptărilor la loc de casă — fără voia și cererea mea.

Dl Iacob Muntean a exprimat comisiei în afară de ședință, părerea, se fiu trecut și eu în tablou. Declar însă că nu am îndreptărit se reflectez la loc de casă și nici nu l' primesc. Rog însă să declare acest lucru și alți indivizi, de cari Dl Iacob Lucaci nu-i place să se impedece.

Lotul scris la numele meu îl consider a fi proprietatea bisericească, de iure reprezentată prin mine, ca loc de casă parohială.

In sfârșit declar, că atât eu cât și credincioșii mei, suntem și luptăm din răspuțeri pentru menținerea bunei înțelegeri între confesiuni; iar dacă totuși să fac încercări, aducându-ni-se acuze nebazate, pentru spargerea păcii noastre, provocatorii sunt rugați aș asuma răspunderea următorului dezastru și a sta pe teren în lupta ce se va da.

VASILE BĂRLUȚIU
paroh ortodox.

Primim:

Domnule Redactor,

Pregătirile pentru petrecerea Reuniunii Meseriașilor Români din Alba Iulia, ce se va ține Sâmbătă în 28 Februarie în sala teatrului Caragiale continua cu mare zor. In fiecare zi se țin repetițiile pentru reprezentarea teatrului și ale corului reuniunii precum și lecțiile de „Romana“ și alte jocuri naționale.

Un duh nou, plin de avânt tinerească pare a fi pătruns rîndurile meseriașilor noștri. Mai cu seama elementele tinere introduce în timpul din urmă în cadrele reuniunii fac dovadă strălucită a unui rar entuziasm cultural și național al meseriașului român arătând multă dragoste și înțelegere pentru mișcarea nouă pornită în sinul reuniunii.

In astfel de condițiuni petrecerea de Sâmbătă promite a lua dimensiunile unei mari manifestații etnografice-culturale, care face onoare meseriașilor noștri și dela care nu se cuvine să lipsească nici un român de bine.

Asupra ostentării depuse de diferitele persoane în jurul aranjării acestei petreceri vom reveni în raportul nostru detaliat din numărul viitor.

Cu toată stima:
ILIE COJOCARIU.

P. S. Rândurile de mai sus au fost prezentate de subsemnatul în calitate de președinte al Reuniunii Meseriașilor Români și dlui Francisc Schäser cu rugămintea să le publice și în ziarul „Vestea“.

Dl Schäser însă a denegat publicarea.

Prevalând dl Schäser prea bucuos de numele soc. „Cartea Românească“ când e vorba de a beneficia de sprijinul românesc, ne vedem nevoiți a reveni mai amănunțit asupra cazului de altcum destul de grăitor prin sine însuși.

Dr. ZAHARIE MUNTEANU
președ. Reuniunii Meseriașilor.

Comunicat

Aducem la cunoștință tuturor, că adunarea generală a Asociațiunii, desp. A. Iulia, convocată pe Duminică (1 Martie) ora 11 și jum., se amână, din motive regulamentare.

Ea va fi anunțată la timp, din nou.

COM. PROVIZOR.

Problema locurilor de casa in Teiuș

In săptămânile trecute a avut loc stabilirea tabloului cetățenilor din Teiuș, îndreptății a fi împroprietăriți cu locuri de casă, cum și exproprierea terenurilor din cari ar fi să-se defalce ele.

In acest scop a descins comisia de ocol la Teiuș, unde cu concursul comisiei locale a puse la stabilirea tabloului, deși nu s'a ținut seamă în multe cazuri de dezideratele localnicilor.

Având prilejul se aud câteva păreri ba se mă chiar conving de felul expropriierilor făcute in acest scop, îmi permit a-mi spune și eu cuvântul. O fac nu cu umbrii deșarte, cari nu mai stăpânit nici când, nici cu glasul autorizat în baza vreunei funcții de stat, ci mai mult cu conștiința curată, clară și suverană în convingerile sale a unui cetățean care dorește și el fixarea și fortificarea elementului românesc în modul cuviincios trecutului său de suferință și necesar rolului său de element care în viitor are să se întarească și să crească atât în întindere cât și în adâncime aci în Teiuș.

Marea reformă agrară pe lângă mulțimea problemelor din domeniul vieții economice și sociale ce are de rezolvat, a pus la punct și pe cea a locuințelor. Prevederile ei asupra problemei locuințelor au de scop se creeze primul mijloc economic prin care cetățenii pot să-și întarească gospodăriile proprii. Scumpetea exorbitantă a vieții, e foarte mare, adevărat, — economii în ocup de edificări cu greu se pot face azi pe căi și cu mijloace cinstite; totuși pas de pas observăm, niuzința intrupată în fapte a tuturor cetățenilor, de ași asigura liniștea vieții familiare, sub adăpostul unui cat de modest cămin propriu.

La primul loc se ivește întrebarea: Unde și în care parte a comunei Teiuș sunt de a se face locurile de casă? Când se pune această întrebare ochiul cercetătorului ca să se privească răspunsul din două loturi. Una este cea a prezentului iar cealaltă cea a viitorului comunei Teiuș.

Și una și alta are un punct comun și foarte ponderos în desnodământul problemei.

Prezentul ne cere să dezvoltăm orașul în direcția spre A. Iulia încotro deja în mod firesc au început a se face noi edificări. Dui singurul teren accesibil pentru locuri de casă este proprietatea Dlui Salomon Simon situată pe un platou dintre cele mai frumoase cari împreună Teiușul. Aici ar fi să se formeze noul Teiuș după este singurul teren care deține pentru sine în plenitudinea lor condițiile edificării și prevederile legii agrare pentru a fi parcelat ca loturi de casă.

Timpul prezentului ne cere deci, să plasăm pe noui proprietari de case, spre A. Iulia, acestui fapt îi este inerentă exproprierea proprietății lui Salomon Simon.

Viitorul însă ne cere să facem posibilă printr'un început norocos apropierea și contopirea chiar a comunelor Teiuș și Stremț.

Acest desiderat al viitorului reclama făcerea unui număr oarecare de locuri de casă pe calea reformei agrare din Teiuș spre Stremț și viceversa, pe o distanță de cel mult 1 km. In acest caz peste puțină vreme valea Murașului ar putea înregistra o localitate românească dintre cele mai puternice.

Progresul unei societăți atarnă dela omogenitatea sentimentelor aspirațiilor morale și materiale ale indivizilor cari o compun. Tinta noastră deci trebuie se fie, ca elementul străin să l' reducem ca număr și calitate prin întărirea noastră a românilor.

Posibilitatea desfășurării în acest sens a evenimentelor e susținută și de deschiderea viitoarei linii de comunicație ce va împreuna Munții Apuseni cu Vatra Murașului prin Cheia-Rimeșului. Această linie (șosea) va aduce un aport material de ne'ncăput în dezvoltarea economică și comercială a localităților pe cari le atinge, dar incontestabil în dezvoltarea Ciugului și în arteră principală de energii cari gravitează aci, fiind centru natural de cale ferată.

De sine se înțelege preo-upările de azi ale unor indivizi foarte înguști la vederi respect excepțiunilor nu pot înțelege această latură ideală, românească, patriotică a cauzei pe care o servesc, cât timp satana trage cu ochiul din altă parte, și ademonește sufletele spre feluri trecătoare, cu disprețul considerațiilor reale și folositoare obștei.

Nădejdea mea și azi se pune în organele județene pentru reforma agrară. Cunosc sufletele larg înțelegător al președintelui acestei autorități agrare și deci liniștit pun nădejdea binelui suprem și comun a obștei românești în mâinile Dsule.

In legătură cu ideea plasării locurilor de casă, apoi chiar cu prospectele îndeplinirii ei fixate de comisia de ocol Aiud se mai iveste o latură a problemei, care însă reprezintă o importanță deosebită tocmai fiindcă ea este nota comună de care pomemem în desurdământul problemei. Este următoarea: Corect ar fi se încunjurăm gara Teiuș cu locuri de casă? Cred că nu! Hotărât nu! Exproprierea se s'a făcut asupra unor terenuri din nemijlocita apropiere a gării este un atentat la viitorul nostru comercial și industrial. — Este apoi un atentat moral la sănătatea celor sortiți să locuiască „bălțile“ din jurul gării, în lipsa celor mai elementare condiții igienice de viață: aer, liniște, apă curată. Gara Teiuș în tot momentul poate fi supusă unor tendințe de dezvoltare, și poate fi asaltată cu timpul de fabrici, magazine etc. Deci dacă acum o blocăm cu casuțele ce s'ar edifica în jurul ei, unde s'ar putea da curs dezvoltării industriei și comerțului nostru în Teiuș?

Ca primul factor a vieții comerciale și industriale, gara nu-î tertat să o încunjurăm cu locuri de case, terenurile din jurul ei, au o menire mult mai rodnică și frumoasă decât se adăpostească pe un biet funcionar în o casa, care nu-i procură nici macar liniștea vieții pământești. Dar în afară de aceste considerații, preocuparea celor în drept să rezolve problema locuințelor în Teiuș are să fie ca funcționarii de C. F. și administrativi să primească astfel de locuri pentru edificarea caselor, de unde este mai aproape școlile și piața, dar cu deosebire acolo se impune plasarea lor unde condițiile sanitare sunt relativ mai bine satisfăcute. Acest teren este: proprietatea Dlui Salomon Simon. (Va urma.)

Convocare

pentru recrutarea tinerilor din clasa anului 1926 (născuți în anul 1904).

Itinerariu

Plasa Teiuș: In ziua de 1 Martie 1925, Notariatele Teiuș, Geoagiul de Sus, Capud, Mihaș. In ziua de 2 Martie 1925 Notariatele Stremț, Intregalde și Oieșdea. In ziua de 3 Martie 1925 Notariatul Benic și transport la Blaj. Locul recrutării în localul Primăriei Teiuș.

Plasa Blaj: In ziua de 4 Martie 1925 Notariatele Mănarade, Cinada Sorogin, Roșia de Secaș și Ohaba. In ziua de 5 Martie 1925 Notariatele Tur, Bucerdea Grănoasă, Cergăul Mare și Blaj și transport la Ocna Sibiului. Locul recrutării în sala Primăriei Blaj.

Plasa Ocna Sibiului: In ziua de 6 Martie 1925 Notariatele Alamor, Armeni, Cunța și Vingard. In ziua de 7 Martie 1925 Notariatele Păuca, Cul, Ungurei și Boz. In ziua de 8 Martie 1925 transport la Vințul de Jos. Locul recrutării în sala Consiliului Orășenesc.

Plasa Vințul de jos: In ziua de 9 Martie 1925 Notariatele Daia Română, Barabanț și Vințul de Jos. In ziua de 10 Martie 1925 Notariatele Ciugud, Cioara, Blandiana și Inuri. In 11 Mart. Not. Hăpria, Oarda de jos și Berghin transp. la Alba-Iulia. Locul recrutării în localul Primăriei Vințul de jos.

Alba-Iulia: In ziua de 12 Martie 1925 tot orașul Alba-Iulia. In 13 transp. la Aiud. Locul recrutării în Parcul orășenesc.

Plasa Aiud: In ziua de 14 Martie 1925 Notariatele Aiudul de Sus, Râmeț, Ponor și Miraslău. In ziua de 15 Martie Not. Ciumbud, Ciuguzel, Lopadea Ungurească și Gârbova de jos. In 16 Martie Not. Mescreac, Aiud oraș și transp. la Ocna-Mureș. Locul recrutării în localul Primăriei orașului.

Plasa Ocna Mureșului: In ziua de 17 Martie 1925 Notariatele Ocna-Mureș, Bichiș și Cecăia. In ziua de 18 Martie 1925 Not. Cuci, Spâlnaca, Fărău-Ciuci și Aștinț. In 19 Martie Not. Sănbenedic, Noglac, Cisteiul-Unguresc și în 20 Martie transport dela Ocna Mureșului la Abrud. Locul recrutării în sala Salielor Ocna-Mureșului.

Plasa Abrud: In ziua de 21 Martie 1925 Not. Roșia-Montană, Bucium și Corna. In ziua de 22 Martie 1925 Not. Mogoș și Sohodol. In 23 Martie Abrud-oraș și Abrud-sat. In 24 transp. dela Abrud la Brad. Locul recrutării în Abrud Hotelul Detunata.

Plasa Brad: In ziua de 25 Martie Not. Brad și Luncoiul de jos. In ziua de 26 Martie Not. Băița și Buceș. In ziua de 27 Martie Not. Criscior, Mihăleni și transp. la Baia de Criș. Locul recrutării la Hotelul Național.

Plasa Baia de Criș: In ziua de 28 Martie 1925 Not. Ribița și Tebea. In ziua de 29 Martie 1925 Not. Tomești, Birim și Vata de jos. In ziua de 30 Martie 1925 Not. Baia de Criș și Riscuța. In ziua de 31 Martie transport dela Baia de Criș la Geoagiul. Locul recrutării în Hotelul Central.

Plasa Geoagiul: In ziua de 1 Aprilie 1925 Not. Rapoltul-Mare, Folt și Bozeș. In ziua de 2 Aprilie Not. Almagul mare, Poiana Balsia și Homorod. In ziua de 3 Aprilie Not. Geoagiul, Băcâinți și transport la Ighiu. Locul recrutării în localul Școlii de Agricultură.

Plasa Ighiu: In ziua de 4 Aprilie Not. Feneș, Mețeș, Bucerdea vinoasă, Cricău. In ziua de 5 Aprilie Not. Zlatna, Șard și Ighiu.

Zile de termen: In ziua de 6 Aprilie plasa Teiuș. In ziua de 7 Aprilie plasa Blaj. In ziua de 8 Aprilie plasa Ocna-Sibiului. In ziua de 14 Aprilie plasa Vințul de jos. In ziua de 15 Aprilie orașul Alba-Iulia și Aiud. In ziua de 22 Aprilie plasa Aiud. In ziua de 23 Aprilie plasa Abrud și orașul Abrud. In ziua de 24 Aprilie plasa Brad. In ziua de 25 Aprilie plasa Baia Criș. In ziua de 26 Aprilie plasa Geoagiul de jos și plasa Ighiu.

Comandantul Cercului de Recrut. Colonel (ss) IVANOVICI C. Șeful Biroului de Recrut. și Mob. maior (ss) GEORGESCU.

STIRI

— **Reuniunea Meseriașilor Romani din A. Iulia** va avea Sâmbătă la 28 Februarie 1925 în sala teatrului „Caragiale“ o Producțiunea teatrală, împreună cu dans. Inceputul precis la orele 8-30 seara. Prețurile de intrare: Loc rezervat lei 50, loc I lei 40, loc II lei 30, loc de stat lei 20, Galerie lei 30. Bilete se pot afla la Librăria „Alba“. Suprasolviri se primesc cu mulțumită și se vor evita pe cale ziaristică. Venitul curat e destinat pentru înzestrarea bibliotecii Reuniunii. Program: 1. Bădea'nalt și subțirel, Ștergare'l vârgat, cor mixt de N. Oancea. 2. Violeniile lui Scapin, piesă în 3 acte de Moliere. 3. Zău, zău, de D. C. Kiriac. Omul când fi născăjit, cor mixt de N. Oancea, executate de corul Reuniunii.

— **Decorări.** Dl Solomon Rusu, funcționarul soc. „Vinea“, din A. Iulia și dl Iacob Moldovanu din A. Iulia, cu ocaziunea trecerii la penziune din cadrele active ale armatei, au fost decorați cu Medalia Serviciului Credincios Cl. I prin Inaltul Decret No. 3783 publicat în Monitorul Oficial No. 3 din 4/1 1925. Totasemenea și dl Ioan Popa plutonier-major, care de prezent e încă în cadrele armatei. Toți domni de mai sus au bine-meritat decorațiile primite prin un serviciu lung și devotat în armată. Felicitările noastre.

— **Mierouri a plecat M. Sa Regina Maria** cu Simphonul la Belgad.

— **† G. Besoh**, prof. de muzică la liceul din Cetate a murit săptămâna trecută. Compozitor de valoare, a fost premiat pentru „Marșul Sanitarilor“. Trimitem familiei sincerele noastre condoleanțe.

— **Ministerul de finanțe** a hotărât să retragă din circulație biletele de bancă de 500 lei cari urmează să fie înlocuite cu alte bilete de hârtie de un format și cu un desen diferit.

— **O noua arma automată.** In Anglia se experimentează o armă automată Browning, care trage 40 lovituri în 2 jum. secunde.

— **Un val de caldura** s'a abătut asupra Argentinei. La Buenos-Aires, termometrul a atins 43 grade.

— **Cazurile de malarie** înregistrate în Rusia anul trecut au fost în număr de 5.500.000; de două ori mai mare decât în 1913.

— **In transoceaniază** au murit de frig câteva sute de oameni și 25.000 animale.

— **Industriașul American** William Durand din Newyork a câștigat în patru zile la Bursă o avere de 40 milioane tranci. A cumpărat în 1923 acțiuni metalurgice cu 20 franci și le-a vândut acum cu 285 franci.

— **D. mark All** făcuse prisaore pe 3000 lire sterlinge în 1900, la vârsta 72 ani, că în 24 ani va face 350.000 km. pe jos. După ce a parcurs Europa, Asia, Africa, Australia, de 13 ori Anglia, Scoția, Irlanda, a sosit la Windsor. E că p'aci să câștige pariul, fiindcă-i mai trebuie 98 km. Dar cum e de 96 ani se simte cam obosit. Totuși, bun e Dumnezeu!

— **Congresul național bisericesc din Ardeal.** Pentru ziua de 2 Martie a. c. este convocat la Sibiu în ședința extraordinară, congresul național bisericesc din Ardeal.

— **Zapada la Berlin.** In Berlin a căzut săptămâna trecută, pentru întâia dată în iarna asta, o zăpadă mai groasă; temperatura a scăzut simțitor.

